

Medgeneracijsko urbano vrtičkanje

PLANET TV, 07. 05. 2024, **JUTRO NA PLANETU**, 08:57

IGOR KRMELJ (voditelj)

No, prek sajenja in pobiranja pridelkov, kuhanja in uživanja v predelanih dobrotah se v prestolnici že vrsto let dogaja marsikaj.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Ja in o tem kako v bistvu združiti različne generacije mlade povezati s starejšimi bomo govorili v naslednjih naslednjih minutah. Letih ane.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Le upajmo, da bo trajalo to leta in leta.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Ja tako da z nami je že naš naslednji gost. Kaj se želel Igor dodati?

IGOR KRMELJ (voditelj)

To je projekt, ki, ki, bomo videli v nadaljevanju.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Ki je zaživel pred covidom ane, potem v bistvu je malo zamrl, zdaj pa je v ponovnem vzponu lahko rečemo. Več nam bo povedal vodja projekta Amir Crnojević. Dobro jutro, dobro jutro. Ter v bistvu govorimo o urbanem vrtičkanju pravzaprav na nek način. Zakaj pravzaprav gre mogoče za začetek?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja projekt urbano vrtičkanje z babico in dedkom je nastal na bom rekel moji zamisli, kako združiti mlado in staro generacijo. In ker tudi sam zelo rad vrtnarim na enem od urbanih vrtičkarskih območij v mestne občine Ljubljana sem ugotovil, da je zelo veliko mladih, ki pride je eno sezono prisotno in potem odide in potem sem se spraševal zakaj je temu tako in potem sem na podlagi neke mini raziskave ugotovil, da je v bistvu problem neznanje. Mlade generacije so zainteresirane jih zanima to področje ampak enostavno nimajo znanja. Vemo, da je pač v vseh teh letih nastal medgeneracijski prepad, nimamo več toliko stikov z našimi starimi starši in enostavno tega te predaje znanja več ni prisotnega in potem sem seveda razmišljal kako, na kakšen način in seveda vrtičkarstvo je ena od tem, ki Slovenijo Slovence združuje je prisotno je tradicija v Sloveniji in potem na podlagi tega je nastal ta medgeneracijski projekt, ki zdaj živi že sedmo, osmo leto.

IGOR KRMELJ (voditelj)

In da gre res za odličen projekt ste dobili potrditev v lanskem letu na Malti ste dobili bronasto priznanje oziroma odlikovanje ne za ta projekt.

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Tako je med 243 projekti z 42 držav smo prejeli v bistvu 3. mesto, kar je v bistvu res zelo lepa nagrada in pa tudi za naše prostovoljce jim veliko pomeni, da v bistvu lahko sodeluje v takem projektu, ki je bil mednarodno tudi prepoznan.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

In koliko prostovoljcev sodeluje v tem projektu in seveda koliko so stari ne, koliko je star najstarejši prostovoljec, pa seveda drugi strani najmlajši?

Trajanje: 12:00

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja, najstarejša gospa je mislim, da 86, 87 let, najmlajša pa je deklica, ki se vključuje 1 2 tedensko 7 let in tako, da prihaja z mamico, je tam na vrtu in v bistvu ja, so res prisotne vsaj generacije in to je v bistvu tudi vem projekta, da se združijo, da se pogovarjajo, da se tudi dogovorijo in nenazadnje tudi potem skupaj porabijo to kar so predelali.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Pa je dovolj velik vrt recimo koliko prostovoljcev preživi?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja zdaj sam samo območje kjer se ta projekt odvija je kar precej veliko, se pravi nekje 1000 m , vrt je nekje 150, 200 m . Zdaj seveda namen je, če bi se ta projekt še razširil, da ga lahko še vedno razširimo, ker to območje je predvideno sicer, da se bo razdelilo še na ta družabni del in pa tudi zadnji del, ki je ta parcela, da se zasadi s sadnim avtohtonim drevjem, tako da v bistvu zdaj v tem trenutku sodeluje nekje 20 do 25 prostovoljcev.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Trenutno ta projekt živi, lahko rečemo samo za Bežigradom. Se želite, da se razširi tudi na druga območja v Ljubljani?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja, vsekakor si želimo, da bi se to razširilo tudi na druge četrtne skupnosti. Seveda je pa vse odvisno tudi od tega, kdo bo to poganjal. Vedno nekdo mora biti, da to poganja naprej, da je nek motor, da zadeva živi ker če ne vsak projekt tudi če še tako dober razvodeni.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Kdo pa rešuje morebitne konflikte kaj bomo sadili kaj bomo posejali a ne od koga ta gredica in tako dalje pride do kakšnih takih konfliktov?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Pride tudi do nesoglasij seveda. S tem namenom imamo tudi da se jaz in kolegica iz dnevnega centra aktivnosti za starejše, Tanja vključujeva 1 mesečno v te skupnostne akcije, da prideva, da vida, če so kje kakšna odprta vprašanja, nerazrešene zadeve in potem skušamo na tak lep način povedat da se pač stvari dogovorijo in da pač se skupaj odločimo kaj in kako bomo naredili.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Kaj pa se potem zgodi s temi pridelki? Se jih vrže na kup in pobere vsak tisto kar želi ali je kakšen drugačen namen tega?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ni sistema se v bistvu je zaželeno da se dogovorijo med sabo kako bodo porabili. Torej lahko odnesejo domov, lahko podarijo tudi sosedom, en del pa seveda tudi te naše starejše gospe iz njunega centra starejše rade organizirajo kakšno kuharsko delavnico, kjer seveda kjer je sam projekt je potem tudi takoj čez cesto, če se lahko tako izrazim. Dnevni center aktivnosti za starejše na Puhovi, kjer imajo tudi seveda prostore, kjer so 2 različne aktivnosti in pa tudi kuhinja in seveda te gospe rade pripravijo potem razne delavnice, kjer v bistvu predvsem mlajše generacije učijo ne vem res takih preprostih slovenskih tradicionalnih jedi od raznih jot in podobno, tako da v bistvu 1. del potem porabijo in pojejo tudi skupaj.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Lepo, ne. Torej res gre za druženje tako na vrtu in pa seveda potem kasneje, ko se ta zelenjava porabi, koliko zelenjave pa ste lani pridelali recimo?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Nikoli ne merimo, nikoli ne merimo, ker.

Trajanje: 12:00

SUZANA KOZEL (voditeljica)

V zavojih mogoče?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja zdaj v bistvu zelo velik bom reku rata paradižnika, bučke, te stvari v bistvu plodni plodovnice, veliko je tudi solate včasih potem tudi kličejo pa rečejo pridi iskati mi nimamo več kaj s tem pa seveda ker tudi jaz imam svoj vrt potem rečem kaj naj s tem podarite sosedom delite med drugimi kar je v bistvu tudi smisel da da damo tudi tistim, ki mogoče nimajo ali pa si tudi ne morejo privoščiti.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Kakšen pa je interes med mladimi ne, zaupajo oziroma so dovzetni za znanja starejših ali so bolj dovzetni za znanja iz svojih pametnih naprav. Kaj ugotavljate?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Zelo različno pridejo mladi, ki so mesec 2, pa ugotovijo, da morda ta sistem, ki smo ga na nek način postavili v projektu, ni za njih in seveda tudi to je uredu. Nikogar ne silimo. Seveda je to čisto prostovoljno sodelovanje je pa seveda zaželeno na dolgi rok ane vemo, da pač se morajo vzpostaviti odnosi zaupanje in šele na podlagi tega se potem lahko tudi gradi neka majhna skupnost, ki pač je v okviru tega projekta in seveda so pa tisti, ki so že od samega začetka in sem vesel, da v bistvu so vztrajajo in da so v bistvu tudi že navdušili svoje sosede in na ta način tudi v bistvu dobili se opremili znanje, da imajo zdaj že tudi svoj vrt na enem od vrtičarskih območij v mestni občine Ljubljana.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Verjetno pa ni največje zanimanje za vrtnarjenje, potem ko je treba pridelke pobrati.

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Super ampak lahko recimo pridejo tudi ljudje iz drugih koncev Ljubljane ali vendarle nekako pač bazirate na četrtn skupnosti?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja mi se ne omejujemo. Vsekakor je vsak dobrodošel tisti, ki ga to zanima, ki bi se želel vključiti je lepo, lepo vabljen kadarkoli. Projekt sicer poteka celo leto. Največ dela je seveda ravno zdaj v začetku vrtičarske sezone seveda pa potem tudi na jesen. Projekt pa se ne zaključi, ko je konec vrtičarske sezone. Namreč v obdobju, torej med decembrom in marcem, potekajo pa v dnevnem centru aktivnosti za starejše tudi različne delavnice, predavanja, kjer v bistvu prostovoljci skušamo tudi opremiti z določenim znanjem recimo na teme, ne vem kompostiranje, priprava sadik in podobno. Tako da v bistvu tisto kar oni tudi želijo in potrebujejo dobijo bodisi da se je med sabo dogovorijo kdo bo organiziral to predavanje ali pa seveda tudi skušamo poiskati nekega strokovnjaka iz tega področja.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Vsaka skupnost naj bo še tako majhna, potrebuje svoja pravila. Imate tudi pri vas kakšna pravila, ki si jih je potrebno držati?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinator pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja imamo pravila. Pravila so seveda bom rekel ohlapna v smislu ni kaznovalne politike da bi bili zaradi tega izključeni iz projekta ampak nekako diskriminacija potem tudi razne sodbe oziroma ti si vzel to ti si tega pač ne dovolimo ane, potem tudi ne dovolimo da bi nekdo vsiljeval svoje mnenje oziroma morda tudi ne vem same politične propagande in podobno. Tukaj smo vsi čisto z drugim namenom in včasih občasno seveda, ker v tem času ko se projekt odvija so bile tudi različne volitve so bile so bili poskusi ampak smo to že v samem začetku zatrli.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Kje točno pa se nahaja ta vaš velik vrtiček, če bi si ga želeli recimo ogledati, morda ne vem obiskati, se družiti nenazadnje s prostovoljci.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Ali pa se pridružiti.

Govorec 30

Ali pridružiti ja. To se nahaja v Bežigrajski soseski **BS** 7. Torej to je nasproti teh večjih stolpnic za Bežigradom. Prvo območje je vrtičkarsko območje ki je v okviru mestne občine Ljubljana takoj za tem območje je pa tudi ograjeno območje kjer je pa območje tega projekta.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Ste tudi ogradili potem ta vrtiček?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinador pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja žal se je prvo leto zgodilo zelo veliko vandalizma in smo bili primorani seveda na zaprosilo naših prostovoljcev odreagirati in moram povedati da je župan takoj odreagiral in takoj na nek način pristopi k temu da se je postavila ograja.

IGOR KRMELJ (voditelj)

Kako pa ljudje pristopijo pridejo enostavno tja rečejo pride z matiko na rami jaz bom pa tukaj malo se vam pridružil ali je potrebno prej si kaj najavit, se prijaviti?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinador pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Ja običajno je tako da se zglasijo bodisi v dnevnem centru aktivnosti za starejše bodisi nas kontaktirajo, torej **zavod za oskrbo na domu** Ljubljana in se dogovorimo za 1. sestanek, kjer v bistvu ponovno seveda predstavimo projekt, predstavimo pravila in potem seveda gremo tja skupaj, da pokažemo tudi, kako to poteka v živo in potem prvo, drugo srečanje nekako je tako zamišljeno. Potem pa se sami prostovoljci med seboj dogovarjajo kako na kakšen način se bodo srečevali.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Kakšne pa so vaše želje za naprej? Si želite, da bi teh vrtičkov bilo več po Ljubljani je interes na strani občine?

IGOR KRMELJ (voditelj)

Imajo možnost nenazadnje?

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinador pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Možnosti so moje mnenje je, da so tovrstni projekti zelo pomembni za vsako skupnost, da prispevajo k medgeneracijski solidarnosti, nenazadnje je pomembno tudi to, da se to znanje, ki ga imajo starejši prenese tudi na mlajšo generacijo in seveda obratno. Vemo, da tudi mlajše generacije imajo mnogo dragocenega znanja, ki ga morda starejši nimajo oziroma ga težje osvojijo. Zato je pomembno, da se v bistvu in mladi in stari družijo, družimo. Tako da si želim, da bi bilo tovrstnih ali podobnih projektov še več, seveda pa je veliko odvisno tudi od mnogo drugih stvari in faktorjev. Ta projekt je prostovoljski, kar pomeni, da je v celoti nikjer ni nobenih ni financiran iz nobenih sredstev. Seveda pa to zahteva potem veliko prostega časa, veliko energije, ki pa mnogim ljudem to predstavlja problem.

SUZANA KOZEL (voditeljica)

Držimo pesti, da bo kakšen podoben projekt seveda v prihodnje zaživel še kje drugje. Hvala lepa za danes.

AMIR CRNOJEVIĆ (koordinador pomoči na domu **OE** Moste Polje)

Trajanje: 12:00

5 / 5

Hvala lepa.